Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (pirmoji kolegija) SPRENDIMAS

2020 m. kovo 26 d.*

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – Pamatinis sprendimas 2008/947/TVR – Nuosprendžių ir sprendimų dėl probacijos tarpusavio pripažinimas – Taikymo sritis – Nuosprendis, kuriuo skirtos laisvės atėmimo bausmės vykdymas atidedamas – Probacijos priemonė – Įpareigojimas neįvykdyti naujos nusikalstamos veikos – Teisės aktuose nustatytas įpareigojimas“

Byloje C-2/19

dėl 2018 m. gruodžio 11 d. *Riigikohus* (Aukščiausiasis Teismas, Estija) nutartimi, kurią Teisingumo Teismas gavo 2019 m. sausio 4 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

A. P.

TEISINGUMO TEISMAS (pirmoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas J.-C. Bonichot, teisėjai M. Safjan, L. Bay Larsen (pranešėjas), C. Toader ir N. Jääskinen,

generalinis advokatas M. Bobek,

posėdžio sekretorė C. Strömholm, administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2019 m. lapkričio 14 d. posėdžiui,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

– A. P., atstovaujamo *vandeadvokaadid* M. Lentsius ir G. Sile,

– Estijos vyriausybės, atstovaujamos N. Grünberg,

– Latvijos vyriausybės, atstovaujamos V. Soņeca, L. Juškeviča ir I. Kucina,

– Vengrijos vyriausybės, atstovaujamos M. Z. Fehér, M. M. Tátrai ir V. Kiss,

– Lenkijos vyriausybės, atstovaujamos B. Majczyna ir J. Sawicka,

– Europos Komisijos, atstovaujamos S. Grünheid ir K. Toomus,

susipažinęs su 2020 m. vasario 6 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,

priima šį

* Proceso kalba: estų.

Sprendimą

1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl 2008 m. lapkričio 27 d. Tarybos pamatinio sprendimo 2008/947/TVR dėl teismo sprendimų ir sprendimų dėl lygtinio nuteisimo tarpusavio pripažinimo principo taikymo siekiant užtikrinti lygtinio atleidimo priemonių ir alternatyvių sankcijų priežiūrą [dėl nuosprendžių ir sprendimų dėl probacijos tarpusavio pripažinimo principo taikymo siekiant užtikrinti probacijos priemonių ir alternatyvių sankcijų priežiūrą] (OL L 337, 2008, p. 102) išaiškinimo.

2 Šis prašymas pateiktas Estijoje nagrinėjant bylą dėl *Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesa* (Rygos miesto Latgalo apylinkės teismas, Latvija) nuosprendžio, kuriuo A. P. buvo nuteistas trejų metų laisvės atėmimo bausme, kurios vykdymas atidėtas, pripažinimo.

Teisinis pagrindas

Sąjungos teisė

3 Pamatinio sprendimo 2008/947 8 ir 24 konstatuojamosios dalys suformuluotos taip:

„(8) Nuosprendžių [Bausmių] vykdymo atidėjimo, lygtinių nuosprendžių, alternatyvių sankcijų ir sprendimų dėl lygtinio paleidimo tarpusavio pripažinimo ir priežiūros tikslas – padidinti nuteistojo asmens galimybes vėl integruotis į visuomenę sudarant jam sąlygas išsaugoti šeimos, kalbinius, kultūrinius ir kitus ryšius, sykiu gerinant stebėseną, ar laikomasi lygtinio atleidimo [probacijos] priemonių ir alternatyvių sankcijų, kad būtų užkirstas kelias recidyv[ui], taigi skiriant reikiamą dėmesį nukentėjusių asmenų ir visuomenės apsaugai.

<…>

(24) Kadangi šio pamatinio sprendimo tikslų, t. y. palengvinti nuteistųjų asmenų socialinę reabilitaciją, pagerinti nukentėjusių asmenų ir visuomenės apsaugą ir palengvinti atitinkamų lygtinio atleidimo [probacijos] priemonių ir alternatyvių sankcijų taikymą tuo atveju, kai pažeidėjai negyvena nuosprendį priėmusioje valstybėje, valstybės narės negali deramai pasiekti dėl susijusių atvejų tarpvalstybinio pobūdžio ir kadangi dėl veiksmų masto tų tikslų būtų geriau siekti Sąjungos lygiu, laikydamasi <…> subsidiarumo principo <…>, Sąjunga gali patvirtinti priemones.“

4 To pamatinio sprendimo 1 straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatyta:

„1. Šio pamatinio sprendimo tikslas – sudaryti palankias sąlygas nuteistųjų asmenų socialinei reabilitacijai ir nukentėjusių asmenų bei visuomenės apsaugos gerinimui ir sudaryti palankias sąlygas taikyti tinkamas lygtinio atleidimo [probacijos] priemones ir alternatyvias sankcijas pažeidėjams, kurie negyvena nuosprendį priėmusioje valstybėje. Siekiant šių tikslų šiame pamatiniame sprendime nustatomos taisyklės, pagal kurias valstybė narė, kuri nėra valstybė narė, kurioje atitinkamas asmuo buvo nuteistas, pripažįsta teismo sprendimus [pripažįsta nuosprendžius] bei tam tikrais atvejais sprendimus dėl lygtinio nuteisimo [dėl probacijos] ir vykdo tokio teismo sprendimo [vykdo nuosprendžio] pagrindu nustatytų lygtinio atleidimo [probacijos] priemonių arba tokiame teismo sprendime [nuosprendyje] nurodytų alternatyvių sankcijų priežiūrą bei priima kitus su tuo teismo sprendimu [tuo nuosprendžiu] susijusius sprendimus, jei šiame pamatiniame sprendime nenumatyta kitaip.

2. Šis pamatinis sprendimas taikomas tik:

a) teismo sprendimų ir atitinkamais atvejais sprendimų dėl lygtinio nuteisimo [nuosprendžių ir atitinkamais atvejais sprendimų dėl probacijos] pripažinimui;

b) atsakomybės už lygtinio atleidimo [už probacijos] priemonių ir alternatyvių sankcijų priežiūrą perdavimui;

c) visiems kitiems su a ir b punktuose nurodytais sprendimais susijusiems sprendimams,

kaip apibūdinta ir numatyta šiame pamatiniame sprendime.“

5 Minėto pamatinio sprendimo 2 straipsnio 1–4 ir 7 punktuose nurodyta:

„Šiame pamatiniame sprendime:

1) teismo sprendimas [nuosprendis] – sprendimą priėmusios valstybės teismo galutinis sprendimas <…>, kuriuo nustatoma, kad fizinis asmuo įvykdė nusikalstamą veiką, ir skiriama:
   a) laisvės atėmimo bausmė arba su laisvės atėmimu susijusi priemonė, jeigu asmuo buvo lygtinai paleistas remiantis tuo teismo sprendimu [tuo nuosprendžiu] arba vėlesniu sprendimu dėl lygtinio nuteisimo [sprendimu dėl probacijos];
   b) nuosprendžio [bausmės] vykdymo atidėjimas;
   c) lygtinis nuosprendis;
   d) alternatyvi sankcija;

2) nuosprendžio [bausmės] vykdymo atidėjimas – laisvės atėmimo bausmė arba su laisvės atėmimu susijusi priemonė, kurios vykdymas yra visiškai arba iš dalies lygtinai sustabdomas nuosprendžio priėmimo metu skiriant vieną ar daugiau lygtinio atleidimo [probacijos] priemonių. Tokios lygtinio atleidimo [probacijos] priemonės gali būti įtrauktos į patį teismo sprendimą [patį nuosprendį] ar nustatytos kompetentingos institucijos priimtame atskirame sprendime dėl lygtinio nuteisimo [dėl probacijos];

3) lygtinis nuosprendis – teismo sprendimas, kuriuo nuosprendžio [bausmės] vykdymas yra lygtinai atidedamas skiriant vieną ar daugiau lygtinio atleidimo [probacijos] priemonių arba kuriame vietoj laisvės atėmimo bausmės ar su laisvės atėmimu susijusios priemonės skiriama viena ar daugiau lygtinio atleidimo [probacijos] priemonių. Tokios lygtinio atleidimo [probacijos] priemonės gali būti įtrauktos į patį teismo sprendimą [patį nuosprendį] ar nustatytos kompetentingos institucijos priimtame atskirame sprendime dėl lygtinio nuteisimo [dėl probacijos];

4) alternatyvi sankcija – sankcija, kuria nustatomas įpareigojimas ar nurodymas ir kuri nėra laisvės atėmimo bausmė, su laisvės atėmimu susijusi priemonė ar finansinė [piniginė] bauda;

<…>

7) lygtinio atleidimo [probacijos] priemonės – kompetentingos institucijos fiziniam asmeniui pagal sprendimą priėmusios valstybės nacionalinę teisę skirti įpareigojimai ir nurodymai, susiję su nuosprendžio [bausmės] vykdymo atidėjimu, lygtiniu nuosprendžiu ar lygtiniu paleidimu“.

6 To paties pamatinio sprendimo 4 straipsnyje nustatyta:

„1. Šis pamatinis sprendimas taikomas šioms lygtinio atleidimo [probacijos] priemonėms arba alternatyvioms sankcijoms:

a) nuteistojo asmens įpareigojimui informuoti konkrečią instituciją apie gyvenamosios vietos ar darbo vietos pakeitimą;

b) įpareigojimui nesilankyti tam tikrose sprendimą priėmusios arba vykdančiosios valstybės vietovėse, vietose ar apibrėžtose srityse;

<…>

d) nurodymams, susijusiems su elgesiu, gyvenamąja vieta, švietimu ir mokymu, laisvalaikiu arba nustatantiems profesinės veiklos vykdymo apribojimus ar sąlygas;

<…>

f) įpareigojimui vengti kontaktų su konkrečiais asmenimis;

g) įpareigojimui vengti naudotis konkrečiais objektais, kuriuos nuteistasis asmuo panaudojo arba tikėtina, kad panaudos nusikalstamai veikai įvykdyti;

<…>

2. Kiekviena valstybė narė, įgyvendindama šį pamatinį sprendimą, informuoja Tarybos Generalinį sekretoriatą, kokių dar lygtinio atleidimo [probacijos] priemonių ir alternatyvių sankcijų, be nurodytųjų 1 dalyje, priežiūrą ji yra pasirengusi vykdyti. Tarybos Generalinis sekretoriatas pateikia gautą informaciją visoms valstybėms narėms ir Komisijai.“

7 Pamatinio sprendimo 2008/947 6 straipsnio 1 ir 2 dalyse numatyta:

„1. Kai, taikydama 5 straipsnį, sprendimą priėmusios valstybės kompetentinga institucija perduoda teismo sprendimą [perduoda nuosprendį] ir tam tikrais atvejais sprendimą dėl lygtinio nuteisimo [dėl probacijos] kitai valstybei narei, ji užtikrina, kad prie teismo sprendimo būtų pridėtas liudijimas, kurio standartinė forma pateikta I priede.

2. Teismo sprendimą [Nuosprendį] ir tam tikrais atvejais sprendimą dėl lygtinio nuteisimo [dėl probacijos] kartu su 1 dalyje nurodytu liudijimu sprendimą priėmusios valstybės kompetentinga institucija tiesiogiai perduoda vykdančiosios valstybės kompetentingai institucijai bet kokiu būdu, leidžiančiu pateikti rašytinį dokumentą tokiomis sąlygomis, kad vykdančioji valstybė galėtų nustatyti jų autentiškumą. Teismo sprendimo [Nuosprendžio] ir tam tikrais atvejais sprendimo dėl lygtinio nuteisimo [dėl probacijos] originalas arba patvirtintos jų kopijos bei liudijimo originalas siunčiami vykdančiosios valstybės kompetentingai institucijai, jei ji to pareikalauja. Visus oficialius pranešimus minėtos kompetentingos institucijos taip pat tiesiogiai siunčia viena kitai.“

8 Šio pamatinio sprendimo 8 straipsnio 2 dalis suformuluota taip:

„Vykdančiosios valstybės kompetentinga institucija gali atidėti sprendimo dėl teismo sprendimo [dėl nuosprendžio] ir atitinkamais atvejais sprendimo dėl lygtinio nuteisimo [dėl probacijos] pripažinimo priėmimą tuo atveju, kai 6 straipsnio 1 dalyje nurodytas liudijimas yra neišsamus arba akivaizdžiai neatitinka teismo sprendimo [neatitinka nuosprendžio] ar atitinkamais atvejais sprendimo dėl lygtinio nuteisimo [dėl probacijos], kol per pagrįstą terminą liudijimas nebus papildytas ar pataisytas.“

9 Minėto pamatinio sprendimo 11 straipsnio 1 dalies a punkte ir 3 dalyje nustatyta:

„1. Vykdančiosios valstybės kompetentinga institucija gali atsisakyti pripažinti teismo sprendimą [pripažinti nuosprendį] ar atitinkamais atvejais sprendimą dėl lygtinio nuteisimo [dėl probacijos] ir prisiimti atsakomybę už lygtinio atleidimo [už probacijos] priemonių ar alternatyvių sankcijų priežiūrą, jeigu:

a) 6 straipsnio 1 dalyje nurodytas liudijimas yra neišsamus arba akivaizdžiai neatitinka teismo sprendimo [neatitinka nuosprendžio] ar sprendimo dėl lygtinio nuteisimo [dėl probacijos] ir nebuvo papildytas ar ištaisytas per vykdančiosios valstybės kompetentingos institucijos nustatytą pagrįstą laikotarpį;

<…>

3. 1 dalies a, b, c, h, i, j ir k punktuose nurodytais atvejais, prieš nuspręsdama nepripažinti teismo sprendimo [nepripažinti nuosprendžio] ar atitinkamais atvejais sprendimo dėl lygtinio nuteisimo [dėl probacijos] ir neprisiimti atsakomybės už lygtinio atleidimo [už probacijos] priemonių ir alternatyvių sankcijų priežiūrą, vykdančiosios valstybės kompetentinga institucija tinkamu būdu palaiko ryšius su sprendimą priėmusios valstybės kompetentinga institucija ir prireikus prašo jos nedelsiant pateikti visą prašomą papildomą informaciją.“

10 To paties pamatinio sprendimo 14 straipsnio 1 dalyje nurodyta:

„Vykdančiosios valstybės kompetentingos institucijos jurisdikcijai priklauso priimti visus tolesnius sprendimus, susijusius su nuosprendžio [bausmės] vykdymo atidėjimu, lygtiniu paleidimu, lygtiniu nuosprendžiu ir alternatyvia sankcija, visų pirma jei nesilaikoma lygtinio atleidimo [nesilaikoma probacijos] priemonės ar alternatyvios sankcijos arba jei nuteistasis asmuo įvykdo naują nusikalstamą veiką.

Tokie tolesni sprendimai visų pirma priimami dėl:

a) lygtinio atleidimo [probacijos] priemonėje ar alternatyvioje sankcijoje nustatytų įpareigojimų ar nurodymų keitimo arba lygtinio nuteisimo laikotarpio trukmės keitimo;

b) teismo sprendimo [nuosprendžio] vykdymo sustabdymo panaikinimo ar sprendimo dėl lygtinio paleidimo [dėl probacijos] panaikinimo; ir

c) laisvės atėmimo bausmės skyrimo arba su laisvės atėmimu susijusios priemonės skyrimo alternatyvios sankcijos arba lygtinio nuosprendžio atveju.“

11 Pamatinio sprendimo 2008/947 20 straipsnio 2 dalyje nustatyta:

„Jei sprendimą priėmusioje valstybėje vyksta naujas baudžiamasis procesas prieš atitinkamą asmenį, sprendimą priėmusios valstybės kompetentinga institucija gali prašyti vykdančiosios valstybės kompetentingos institucijos grąžinti [perduoti] jurisdikciją, susijusią su lygtinio atleidimo [susijusią su probacijos] priemonių ar alternatyvių sankcijų priežiūra ir su visais tolesniais sprendimais dėl nuosprendžio, sprendimą priėmusios valstybės kompetentingai institucijai. Tokiu atveju vykdančiosios valstybės kompetentinga institucija gali jurisdikciją grąžinti [perduoti] sprendimą priėmusios valstybės kompetentingai institucijai.“

Estijos teisė

12 *Karistusseadustik* (Baudžiamasis kodeksas) 73 straipsnio 1 dalis suformuluota taip:

„Jei teismas, atsižvelgdamas į aplinkybes, susijusias su padaryta nusikalstama veika ir nuteistojo asmenybe, nusprendžia, kad nuteistajam atlikti apibrėžtam laikotarpiui paskirtą laisvės atėmimo bausmę arba sumokėti piniginę baudą nėra tikslinga, jis gali nustatyti, kad visos paskirtos bausmės arba jos dalies vykdymas būtų atidedamas. Gali būti atidedamas ir visos bausmės vykdymas, nebent šio kodekso specialiojoje dalyje numatyta kitaip. Atidėjus bausmės vykdymą, visa paskirta bausmė arba jos dalis nevykdoma, jei nuteistasis per teismo nustatytą lygtinio nuteisimo laikotarpį neįvykdo naujos tyčinės nusikalstamos veikos <…>“

Pagrindinė byla ir prejudicinis klausimas

13 2017 m. sausio 24 d. *Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesa* (Rygos miesto Latgalo apylinkės teismas) nuosprendžiu nuteisė A. P. trejų metų laisvės atėmimo bausme, kurios vykdymas atidėtas.

14 2017 m. gegužės 22 d. *Justiitsministeerium* (Teisingumo ministerija, Estija) perdavė *Harju Maakohus* (Harju pirmosios instancijos teismas, Estija) kompetentingų Latvijos valdžios institucijų prašymą dėl šio nuosprendžio pripažinimo ir vykdymo Estijoje.

15 2018 m. vasario 16 d. nutartimi *Harju Maakohus* (Harju pirmosios instancijos teismas) patenkino šį prašymą.

16 A. P. pateikė apeliacinį skundą, tačiau 2018 m. kovo 21 d. nutartimi *Tallinna Ringkonnakohus* (Talino apeliacinis teismas, Estija) tą nutartį paliko nepakeistą.

17 Tada A. P. šią nutartį apskundė prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiame teisme.

18 Šis teismas, atsižvelgdamas į 2017 m. sausio 24 d. *Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesa* (Rygos miesto Latgalo apylinkės teismas) nuosprendį, mano, kad paskirtos bausmės vykdymo atidėjimas siejamas tik su Estijos baudžiamojo kodekso 73 straipsnio 1 dalyje nustatytu įpareigojimu neįvykdyti naujos tyčinės nusikalstamos veikos.

19 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas taip pat mano, kad toks įpareigojimas neatitinka nė vienos iš Pamatinio sprendimo 2008/947 4 straipsnio 1 dalyje nurodytų probacijos priemonių ar alternatyvių sankcijų.

20 Kadangi vadovaujantis Estijos teise pagal šį pamatinį sprendimą nuosprendį leidžiama pripažinti tik tiek, kiek juo nustatoma bent viena iš šių probacijos priemonių arba viena iš šių alternatyvių sankcijų, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui kyla klausimas, ar šį pamatinį sprendimą reikia aiškinti taip, kad jame numatytas tokio nuosprendžio, kaip 2017 m. sausio 24 d. priimtas *Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesa* (Rygos miesto Latgalo apylinkės teismas), pripažinimas.

21 Tokiomis aplinkybėmis *Riigikohus* (Aukščiausiasis Teismas, Estija) nutarė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šį prejudicinį klausimą:

„Ar valstybės narės nuosprendžio pripažinimas ir jo vykdymo priežiūra atitinka [Pamatinį sprendimą 2008/947] ir tuomet, kai šiuo nuosprendžiu asmuo buvo nuteistas lygtinai be papildomų įpareigojimų, taigi vienintelis jo įpareigojimas yra neįvykdyti naujos tyčinės nusikalstamos veikos lygtinio nuteisimo laikotarpiu (kalbama apie bausmės vykdymo atidėjimą, kaip tai suprantama pagal Estijos baudžiamojo kodekso 73 straipsnį)?“

Dėl prejudicinio klausimo

Dėl priimtinumo

22 Latvijos vyriausybė tvirtina, kad pateiktas klausimas nepriimtinas, nes nutartis dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą grindžiama klaidingu Latvijos teisės aiškinimu, o tai reiškia, kad prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiame teisme iš tikrųjų ginčo nekyla.

23 Šiuo klausimu jis teigia, pirma, kad prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas klaidingai mano, jog A. P. per lygtinio nuteisimo laikotarpį turėjo tik neįvykdyti naujos tyčinės nusikalstamos veikos, nes pagal Latvijos teisę bausmės vykdymo atidėjimą leidžiama panaikinti ir netyčinių nusikalstamų veikų atveju, ir kad pagal šią teisę tam tikros lygtinio atleidimo priemonės automatiškai nustatomos asmenims, kuriems skirta laisvės atėmimo bausmė atidedant jos vykdymą.

24 Antra, ši vyriausybė teigia, kad Estijos teismai pagal Pamatinio sprendimo 2008/947 8 straipsnio 2 dalį, 11 straipsnio 1 dalies a punktą ir 3 dalį turėjo paprašyti išduodančiosios valstybės teismų pateikti jiems visą informaciją, reikalingą liudijimui, kuris pagal šio pamatinio sprendimo 6 straipsnio 1 dalį pridedamas prie kompetentingos Latvijos institucijos perduoto nuosprendžio, papildyti. Jeigu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas būtų įvykdęs šią pareigą, jis būtų konstatavęs, kad pagrindinėje byloje ginčo nekyla.

25 Pagal Teisingumo Teismo suformuotą jurisprudenciją, Teisingumo Teismui ir nacionaliniams teismams bendradarbiaujant pagal SESV 267 straipsnį, tik bylą nagrinėjantis nacionalinis teismas, atsakingas už sprendimo priėmimą, atsižvelgdamas į konkrečias bylos aplinkybes turi įvertinti tai, ar jo sprendimui priimti būtinas prejudicinis sprendimas, ir Teisingumo Teismui pateikiamų klausimų svarbą. Todėl iš principo Teisingumo Teismas turi priimti sprendimą tuo atveju, jei pateikiami klausimai susiję su Sąjungos teisės išaiškinimu (2018 m. gruodžio 4 d. Sprendimo *Minister for Justice and Equality ir Commissioner of An Garda Síochána*, C-378/17, EU:C:2018:979, 26 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

26 Tuo remiantis darytina išvada, kad klausimams dėl Sąjungos teisės taikoma svarbos prezumpcija. Teisingumo Teismas gali atsisakyti priimti sprendimą dėl nacionalinio teismo pateikto prejudicinio klausimo, tik jeigu akivaizdu, kad prašomas Sąjungos teisės išaiškinimas visiškai nesusijęs su pagrindinėje byloje nagrinėjamo ginčo aplinkybėmis ar dalyku, jeigu problema hipotetinė arba Teisingumo Teismas neturi informacijos apie faktines ir teisines aplinkybes, būtinas tam, kad naudingai atsakytų į jam pateiktus klausimus (2018 m. gruodžio 4 d. Sprendimo *Minister for Justice and Equality ir Commissioner of An Garda Síochána*, C-378/17, EU:C:2018:979, 27 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

27 Be to, Teisingumo Teismas, laikydamasis Sąjungos teismų ir nacionalinių teismų kompetencijos atskyrimo taisyklių, turi remtis tokiomis faktinėmis ir teisinėmis prejudicinių klausimų pateikimo aplinkybėmis, kokios nurodytos sprendime dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą. Todėl nesvarbu, kokią kritiką pateikė Latvijos vyriausybė dėl nutartyje dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą išdėstyto vertinimo, susijusio su nuosprendžio, kuriuo A. P. buvo paskirta laisvės atėmimo bausmė atidedant jos vykdymą, pasekmėmis, šis prašymas priimti prejudicinį sprendimą turi būti nagrinėjamas remiantis tuo vertinimu (šiuo klausimu žr. 2019 m. gruodžio 12 d. Sprendimo *Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal (Šeimos susijungimas – Pabėgėlio sesuo)*, C-519/18, EU:C:2019:1070, 26 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

28 Šiomis aplinkybėmis Latvijos vyriausybės argumentui dėl Estijos teismų pareigos surinkti informaciją iš Latvijos teismų negalima pritarti. Iš tiesų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas privalo nustatyti, ar jis turi visą informaciją, kurią perduoti reikalaujama pagal Pamatinį sprendimą 2008/947, ir konkrečiai – ar reikia papildyti šio pamatinio sprendimo 6 straipsnyje nurodytą

liudijimą. Todėl, kadangi prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nusprendė, jog turi pakankamai informacijos, kad pagal atitinkamas nacionalinės teisės normas galėtų nustatyti nuosprendžio, kuriuo A. P. skirta laisvės atėmimo bausmė atidedant jos vykdymą, pasekmes, Teisingumo Teismas negali ginčyti šio vertinimo.

29 Remiantis tuo, kas išdėstyta, matyti, kad Latvijos vyriausybės pateiktų argumentų nepakanka įrodyti, jog pateiktas klausimas akivaizdžiai nesusijęs su pagrindinėje byloje nagrinėjamo ginčo aplinkybėmis ar dalyku, todėl tie argumentai negali paneigti šiam klausimui taikomos svarbos prezumpcijos.

Dėl esmės

30 Savo klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar Pamatinio sprendimo 2008/947 1 straipsnio 2 dalis turi būti aiškinama taip, kad nuosprendžio, kuriuo laisvės atėmimo bausmė atidedant jos vykdymą skirta nustačius vienintelę sąlygą, kad būtų laikomasi teisės aktuose nustatyto įpareigojimo neįvykdyti naujos nusikalstamos veikos per lygtinio nuteisimo laikotarpį, pripažinimas patenka į šio pamatinio sprendimo taikymo sritį.

31 Pamatinio sprendimo 2008/947 1 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad jis taikomas tik nuosprendžių ir atitinkamais atvejais sprendimų dėl probacijos pripažinimui; atsakomybės už probacijos priemonių ir alternatyvių sankcijų priežiūrą perdavimui; ir visiems kitiems su tokiu pripažinimu ar tokia priežiūra susijusiems sprendimams.

32 Iš šio pamatinio sprendimo 2 straipsnio 1 punkto matyti, kad šiame pamatiniame sprendime sąvoka „nuosprendis“ reiškia sprendimą priėmusios valstybės teismo galutinį sprendimą, kuriuo nustatoma, kad fizinis asmuo įvykdė nusikalstamą veiką, ir skiriama viena iš to paties pamatinio sprendimo 2 straipsnio 1 punkto a–d papunkčiuose išvardytų priemonių.

33 Kadangi pateiktas klausimas susijęs su nuosprendžio, kuriuo skirta laisvės atėmimo bausmė atidedant jos vykdymą, pripažinimu, reikia nustatyti, ar toks teismo sprendimas turi būti laikomas nuosprendžiu, kaip jis suprantamas pagal Pamatinio sprendimo 2008/947 2 straipsnio 1 punktą, remiantis šio pamatinio sprendimo 2 straipsnio 1 punkto b papunkčiu, kuriame nurodyti teismo sprendimai skirti bausmę atidedant jos vykdymą.

34 To paties pamatinio sprendimo 2 straipsnio 2 punkte „nuosprendžio [bausmės] vykdymo atidėjim[o]“ sąvoka apibrėžta kaip – laisvės atėmimo bausmė arba su laisvės atėmimu susijusi priemonė, kurios vykdymas yra visiškai arba iš dalies lygtinai sustabdomas nuosprendžio priėmimo metu skiriant vieną ar daugiau probacijos priemonių.

35 Taigi reikia nustatyti, ar įpareigojimas neįvykdyti naujos nusikalstamos veikos per lygtinio nuteisimo laikotarpį yra probacijos priemonė, kaip tai suprantama pagal Pamatinį sprendimą 2008/947.

36 Šiuo klausimu iš 2 straipsnio 7 punkto matyti, kad minėtame pamatiniame sprendime lygtinio atleidimo priemonės – kompetentingos institucijos fiziniam asmeniui pagal sprendimą priėmusios valstybės nacionalinę teisę skirti įpareigojimai ir nurodymai, susiję su bausmės vykdymo atidėjimu, lygtiniu nuosprendžiu ar lygtiniu paleidimu.

37 Kadangi pagal šią nuostatą prie „probacijos priemonių“, kaip jos suprantamos pagal šį pamatinį sprendimą, nėra priskiriamos tik tam tikros konkrečios įpareigojimų rūšys, įpareigojimas neįvykdyti naujos nusikalstamos veikos per lygtinio nuteisimo laikotarpį gali būti laikomas tokia probacijos priemone, jeigu jis yra sąlyga, su kuria siejamas laisvės atėmimo bausmės vykdymo atidėjimas.

38 Vis dėlto Pamatinio sprendimo 2008/947 4 straipsnio 1 dalyje nurodyta, kad jis taikomas jame išvardytoms probacijos priemonėms arba alternatyvioms sankcijoms, taigi iš esmės jo taikymo sritis apribota šiomis probacijos priemonėmis arba alternatyviomis sankcijomis.

39 Žinoma, tam tikrais atvejais šis apribojimas gali būti netaikomas, nes pagal to paties pamatinio sprendimo 4 straipsnio 2 dalį kiekviena valstybė narė gali pranešti apie kitas probacijos priemones ir alternatyvias sankcijas, kurių priežiūrą ji yra pasirengusi vykdyti.

40 Vis dėlto iš nutarties dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą matyti, kad Estijos Respublika nepasinaudojo šia galimybe ir kad Estijos teisėje numatyta tik Pamatinio sprendimo 2008/947 4 straipsnio 1 dalyje nurodytų probacijos priemonių ir alternatyvių sankcijų priežiūra.

41 Šiomis aplinkybėmis reikia pažymėti, kad įpareigojimas neįvykdyti naujos nusikalstamos veikos per lygtinio nuteisimo laikotarpį nėra aiškiai nurodytas tarp šioje nuostatoje išvardytų įpareigojimų ir nurodymų kategorijų.

42 Vis dėlto šio pamatinio sprendimo 4 straipsnio 1 dalies d punkte daroma nuoroda į platesnę „nurodymų, susijusių su elgesiu“ kategoriją.

43 Kadangi šis terminas nėra apibrėžtas minėtame pamatiniame sprendime, pagal Teisingumo Teismo suformuotą jurisprudencija jo prasmę ir apimtį reikia nustatyti remiantis jo įprasta reikšme bendrinėje kalboje, kartu atsižvelgiant į kontekstą, kuriam esant jis vartojamas, ir teisės aktų, kuriuose jis yra, tikslus (šiuo klausimu žr. 2012 m. spalio 25 d. Sprendimo *Ketelä*, C-592/11, EU:C:2012:673, 51 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

44 Šiuo klausimu reikia pažymėti, pirma, kad nuteistajam nustatytas įpareigojimas neįvykdyti naujos nusikalstamos veikos per lygtinio nuteisimo laikotarpį yra nustatymas, kaip turi elgtis šis asmuo, todėl laikytinas „nurodymu, susijusiu su elgesiu“, remiantis įprasta šio žodžių junginio reikšme bendrinėje kalboje.

45 Antra, iš Pamatinio sprendimo 2008/947 4 straipsnio 1 dalies d punkto konteksto taip pat matyti, kad ši nuostata turi būti aiškinama kaip apimanti, be kita ko, tokį įpareigojimą.

46 Pirma, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui kyla klausimas dėl galimybės taikyti šį pamatinį sprendimą minėtam įpareigojimui, nors, to teismo teigimu, tas įpareigojimas nereiškia, kad vykdančioji valstybė narė turi imtis aktyvios priežiūros priemonių; reikia konstatuoti, kad dėl kai kurių minėto pamatinio sprendimo 4 straipsnyje išvardytų probacijos priemonių nebūtinai reikia įgyvendinti tokias priežiūros priemones. Taip yra, be kita ko, to paties pamatinio sprendimo 4 straipsnio 1 dalies b, f ir g punktuose nurodytų įpareigojimų nesilankyti tam tikrose vietovėse, vietose ar apibrėžtose srityse, vengti kontaktų su konkrečiais asmenimis ar naudotis konkrečiais objektais atvejais.

47 Antra, Pamatinio sprendimo 2008/947 14 straipsnio 1 dalies pirmoje pastraipoje numatyta, kad vykdančiosios valstybės kompetentingos institucijos jurisdikcijai priklauso priimti, be kita ko, visus tolesnius sprendimus, susijusius su bausmės vykdymo atidėjimu, visų pirma, jei nuteistasis asmuo įvykdo naują nusikalstamą veiką.

48 Kaip matyti iš šio pamatinio sprendimo 14 straipsnio 1 dalies a ir b punktų, šiuo pagrindu priimtuose sprendimuose gali būti numatytas probacijos priemonės keitimas, lygtinio nuteisimo laikotarpio trukmės keitimas arba vykdymo atidėjimo panaikinimas.

49 Tuo remiantis darytina išvada, kad viena iš nuosprendžio, kuriuo paskirtos bausmės vykdymas atidedamas, pripažinimo pasekmių – suteikti vykdančiosios valstybės narės kompetentingai valdžios institucijai įgaliojimus imtis priemonių dėl iš pradžių nustatyto vykdymo atidėjimo, kurių reikia, kai nuteistasis įvykdo naują nusikalstamą veiką.

50 Tokiomis aplinkybėmis, jeigu Pamatinio sprendimo 2008/947 4 straipsnio 1 dalyje pateiktą sąrašą aiškintume kaip neapimantį įpareigojimo neįvykdyti naujos nusikalstamos veikos, rezultatas būtų paradoksalus.

51 Iš tiesų toks aiškinimas reikštų, kad įgaliojimai imtis tolesnių priemonių tuo atveju, kai nuteistasis padarė naują nusikalstamą veiką, gyvenamosios vietos valstybės narės kompetentingai institucijai būtų nesuteikti, kai pagal nuosprendį, kuriuo skiriama bausmė atidedant jos vykdymą, šio vykdymo atidėjimo taikymas siejamas tik su to įpareigojimo laikymusi. Tačiau minėti įgaliojimai šiai institucijai suteikiami, jei šiam vykdymo atidėjimui taikomas kitas Pamatinio sprendimo 2008/947 4 straipsnio 1 dalyje numatytas įpareigojimas, kuris neturi tiesioginio ryšio su galimu naujos nusikalstamos veikos padarymu. Taip būtų visų pirma tada, jei šio kito įpareigojimo apimtis būtų labai ribota, kaip antai šio pamatinio sprendimo 4 straipsnio 1 dalies a punkte numatytas įpareigojimas informuoti konkrečią instituciją apie gyvenamosios vietos ar darbo vietos pakeitimą, arba jei šis kitas įpareigojimas nesusijęs su vykdančiąja valstybe nare, kaip antai to paties pamatinio sprendimo 4 straipsnio 1 dalies b punkte numatytas įpareigojimas nesilankyti sprendimą priėmusios valstybės narės tam tikrose apibrėžtose srityse.

52 Trečia, jei būtų pripažinta galimybė pagal Pamatinį sprendimą 2008/947 pripažinti nuosprendį, kuriuo skirtos bausmės vykdymas atidedamas nustatant vienintelę sąlygą neįvykdyti naujos nusikalstamos veikos, tai galėtų padėti įgyvendinti šiuo pamatiniu sprendimu siekiamus tikslus. Iš tiesų iš minėto pamatinio sprendimo 1 straipsnio 1 dalies, taip pat iš jo 8 ir 24 konstatuojamųjų dalių matyti, kad juo siekiama trijų vienas kitą papildančių tikslų: sudaryti palankias sąlygas nuteistųjų asmenų socialinei reabilitacijai ir nukentėjusių asmenų bei visuomenės apsaugos gerinimui, užkertant kelią recidyvui, taip pat palengvinti atitinkamų probacijos priemonių ir alternatyvių sankcijų taikymą tuo atveju, kai pažeidėjas negyvena nuosprendį priėmusioje valstybėje.

53 Konkrečiai kalbant, valstybės narės, kurioje gyvena nuteistasis, valdžios institucijos paprastai gali geriau prižiūrėti, kaip laikomasi šio įpareigojimo, ir nustatyti jo galimo pažeidimo pasekmes, nes iš esmės jos gali geriau įvertinti šio pažeidimo pobūdį, jį padariusio asmens padėtį ir reabilitacijos perspektyvas.

54 Be to, reikia konstatuoti, kad, bausmės vykdymo atidėjimą susiejus su įpareigojimu neįvykdyti naujos nusikalstamos veikos, taip siekiama atgrasyti nuo pakartotinio pažeidimo padarymo. Taigi leidimas gyvenamosios vietos valstybės narės kompetentingai institucijai nustatyti galimo šio įpareigojimo pažeidimo pasekmes gali padėti pasiekti nukentėjusiųjų ir visuomenės apsaugos tikslą.

55 Iš to, kas išdėstyta, matyti, kad įpareigojimas neįvykdyti naujos nusikalstamos veikos per lygtinio nuteisimo laikotarpį iš principo gali būti laikomas probacijos priemone, kaip tai suprantama pagal Pagrindų sprendimo 2008/947 2 straipsnio 7 punktą, jeigu jis yra laisvės atėmimo bausmės vykdymo atidėjimo sąlyga.

56 Vis dėlto reikia pažymėti, kad šio pamatinio sprendimo 2 straipsnio 2 punkte nurodyta, jog su bausmės vykdymo atidėjimu susijusios lygtinio atleidimo priemonės gali būti įtrauktos į patį nuosprendį ar nustatytos kompetentingos institucijos priimtame atskirame sprendime.

57 Be to, iš minėto pamatinio sprendimo 2 straipsnio 7 punkto matyti, kad probacijos priemones, į kurias jame daroma nuoroda, paprastai nustato „kompetenting[a] institucij[a]“.

58 Tuo remiantis darytina išvada, kad sprendimą priėmusios valstybės narės kompetentinga institucija turi nustatyti sąlygas, nuo kurių priklauso bausmės ar skirtos laisvės atėmimo priemonės vykdymo atidėjimas, kad vykdančiosios valstybės narės institucijos, remdamosi nuosprendžiu ar sprendimu dėl probacijos, galėtų nustatyti nuteistajam skirtas probacijos priemones. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas turi patikrinti, ar, atsižvelgiant į perduotame teismo sprendime esančią informaciją, taip yra šioje byloje.

59 Atsižvelgiant į visa tai, kas išdėstyta, į pateiktą klausimą reikia atsakyti, kad Pamatinio sprendimo 2008/947 1 straipsnio 2 dalis, siejama su šio pamatinio sprendimo 4 straipsnio 1 dalies d punktu, turi būti aiškinama taip, kad nuosprendžio, kuriuo skirtos laisvės atėmimo bausmės vykdymas atidedamas su vienintele sąlyga, kad būtų laikomasi teisės aktuose nustatyto įpareigojimo neįvykdyti naujos nusikalstamos veikos per lygtinio nuteisimo laikotarpį, pripažinimas patenka į šio pamatinio sprendimo taikymo sritį, jeigu šis teisės aktuose įtvirtintas įpareigojimas išplaukia iš šio nuosprendžio ar sprendimo dėl probacijos, priimto remiantis tuo nuosprendžiu; tai turi patikrinti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

60 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (pirmoji kolegija) nusprendžia:

Atsižvelgiant į visa tai, kas išdėstyta, į pateiktą klausimą reikia atsakyti, kad 2008 m. lapkričio 27 d. Tarybos pamatinio sprendimo 2008/947/TVR dėl teismo sprendimų ir sprendimų dėl lygtinio nuteisimo tarpusavio pripažinimo principo taikymo siekiant užtikrinti lygtinio atleidimo priemonių ir alternatyvių sankcijų priežiūrą [dėl nuosprendžių ir sprendimų dėl probacijos tarpusavio pripažinimo principo taikymo siekiant užtikrinti probacijos priemonių ir alternatyvių sankcijų priežiūrą] 1 straipsnio 2 dalis, siejama su šio pamatinio sprendimo 4 straipsnio 1 dalies d punktu, turi būti aiškinama taip, kad nuosprendžio, kuriuo skirtos laisvės atėmimo bausmės vykdymas atidedamas su vienintele sąlyga, kad būtų laikomasi teisės aktuose nustatyto įpareigojimo neįvykdyti naujos nusikalstamos veikos per lygtinio nuteisimo laikotarpį, pripažinimas patenka į šio pamatinio sprendimo taikymo sritį, jeigu šis teisės aktuose įtvirtintas įpareigojimas išplaukia iš šio nuosprendžio ar sprendimo dėl probacijos, priimto remiantis tuo nuosprendžiu; tai turi patikrinti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas.

Parašai.